

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om upphävande av lagen om funktionärskollektivavtal för privata statsunderstödda institutioner samt till lagen som har samband med dem

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om funktionärskollektivavtal för privata statsunderstödda institutioner, lagen om avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner och lagen om funktionärskollektivavtals inverkan på statsbidrag upphävs vid ingången av 1994, då statsandelsreformen utöver kommunerna även täcker den privata statsbidragssektorn med undantag av vissa enstaka statsbidragstagare. När statsandelsreformen har trätt i kraft är det inte längre motiverat och finns det inte heller behov av en speciallagstiftning som begränsar rätten för ett samfund eller en institution som får statsbidrag att inom ramen för den allmänna arbetslagstiftningen för egen del besluta om hur bevakningen av

arbetsgivarens intressen och förhandlings- och avtalsverksamheten när det gäller anställningsvillkoren skall ordnas.

I propositionen ingår också förslag till lagar om ändring av lagen om studieledighet, lagen om medling i arbetstvister, arbetstidslagen, lagen om arbetstiden för gårdskarlar, lagen om arbetstiden inom lantbruket, lagen om arbetstiden inom handelsrörelser och kontor, semesterlagen samt lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden. De föranleds av att systemet med funktionärskollektivavtal för privata statsunderstödda institutioner upphävs.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 1994.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Statsandelsreformen trädde i kraft vid ingången av 1993. Genom reformen stärks kommunernas och de privata statsunderstödda institutionernas självständiga beslutsfattande. Övergången till en statsandel som baserar sig på kalkyler innebär att finansieringstagaren bär det totala ansvaret för ordnandet av verksamheten och för utgifterna för den. De nya grunderna för statsbidrag förutsätter inte längre att statsbidragsgrunderna för anställningsvillkoren inom den kommunala och privata statsbidragssektorn särskilt bestäms av riksdagens statsutskott eller statsbidragsmyndigheten. Ändringen i fråga genomfördes i den kommu-

nala statsandelslagstiftningen den från ingången av 1993.

På grund av statsandelsreformen ändrades lagen om funktionärskollektivavtal för privata statsunderstödda institutioner (238/79) den 1 juli 1993 så att lagen inte längre gäller sådana privata samfund och institutioner som får kalkylerad statsandel enligt statsandelsreformen eller statsbidrag enligt prövning. Ändringen innebär att inte heller lagen om funktionärskollektivavtals inverkan på statsbidrag (240/79) längre gäller dessa samfund och institutioner. Varken riksdagens statsutskott eller statsbidragsmyndigheten beslutar således längre om statsbidragsgrunderna för dessa samfunds och institutioners anställningsvillkor.

När dessa anställningsvillkor bestäms tillämpas den allmänna arbetslagstiftningen och de principer som gäller den allmänna arbetsmarknaden. Efter ändringen tillämpas på funktionärskollektivavtal och statsbidragsstyrningen i samband med den fortfarande drygt 100 läroanstalter som får utgiftsbaserat statsbidrag enligt den gamla statsbidragslagstiftningen. Vid utgången av 1992 omfattade tillämpningsområdet för lagen om funktionärskollektivavtal 870 privata samfund och institutioner.

Regeringen har till riksdagen avlåtit propositioner med förslag till lag om av folkhögskolor med statsandet (RP 110/1993 rd) och med förslag till lag om studiecetraller (RP 119/1993 rd). Enligt propositionerna kommer de 100 läroanstalter som det är fråga om att från ingången av 1994 omfattas av kalkylerad statsandel enligt statsandelsreformen och sålunda också att i enlighet med gällande lag om funktionärskollektivavtal övergå från systemet med funktionärskollektivavtal till att omfattas av den allmänna arbetslagstiftningen. Efter nämnda ändringar kommer lagen om funktionärskollektivavtal att gälla endast några enstaka samfund eller institutioner.

Lagen om funktionärskollektivavtal för privata statsunderstödda institutioner, lagen om avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner (239/79) och lagen om funktionärskollektivavtals inverkan på statsbidrag utgör en lagstiftningshelhet, som då den tillkom grundade sig på utgångspunkterna för och behovet av den då gällande statsbidragsstyrningen. De stadganden i regeringsformen och riksdagsordningen som gäller bestämmande av statsbidragsgrunderna för anställningsvillkor är också en del av denna helhet. Ett lagstadgat ingripande från statens sida i privata statsunderstödda samfunds och anstalters beslutsfattande i frågor som gäller arbetsgivarverksamheten samt en betydande begränsning av detta beslutsfattande ansågs motiverat när lagstiftningen om funktionärskollektivavtal tillkom på grund av att den då gällande utgiftsbaserade finansieringslagstiftningen i praktiken kunde innebära rätt till statsbidrag för privata samfund eller anstalter för avtalsbaserade anställningsvillkor eller justeringar av dem och sålunda medföra extra utgifter för statsekonomin. Om det system som lagen om funktionärskollektivavtal gäller har stadgats utgående från behovet av statsbidragsstyrning. På grund av statsbidragsstyrningen gavs statsmakten en

central ställning när förhandlingar förs och beslut fattas om de funktionärskollektivavtal som binder de privata arbetsgivarna i fråga.

Det beslutsfattande som gäller funktionärskollektivavtal samt den praktiska förhandlings- och avtalsverksamheten ordnades i en situation då hela den privata statsbidragssektorn omfattades av systemet med funktionärskollektivavtal, dvs. närmare 300 statsunderstödda institutioner inom undervisningens område, 150 statsunderstödda institutioner inom lantbruks-, hushålls-, hemslöjds- och klubbårådgivning, de skogscentraler och skogsnämnder inom skogshushållningsrådgivningen vilka får statsbidrag, 400 statsunderstödda institutioner inom hälsovården och det sociala området samt en del enstaka samfund och anstalter som får statsbidrag, dvs. sammanlagt närmare 900 privata arbetsgivare som får statlig finansiering. Avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner, som statsrådet har tillsatt, fattar beslut om de funktionärskollektivavtal som binder privata statsunderstödda institutioner. Avtalsdelegationen har 25 medlemmar, av vilka 20 har förordnats på förslag av de statsunderstödda institutionerna och fem medlemmar såsom statsbidragsmyndigheternas representanter på förslag av finansministeriet, undervisningsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, handels- och industriministeriet och social- och hälsovårdsministeriet. Enligt lagen om avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner är det finansministeriet som förhandlar om funktionärskollektivavtalen.

Statsandelsreformen kommer i praktiken att täcka hela den privata statsbidragssektorn 1994. Det gamla utgiftsbaserade statsbidraget skulle tillsvidare gälla bara vissa enstaka statsunderstödda samfund. Detta innebär att det inte längre efter 1993 är motiverat och inte heller finns behov av att hålla i kraft en sådan speciallagstiftning som begränsar privata statsunderstödda samfunds och anstalters arbetsgivarverksamhet och ordnandet av anställningsvillkoren. Utgångspunkterna för privata samfunds och anstalters verksamhet, de krav som ställs på verksamheten och samfundets eller anstaltens ställning på arbetsmarknaden påverkas i allt mindre grad av om de producerar tjänster för den privata sektorn, för kommunerna eller för staten. Därför är det nödvändigt att de privata samfundens och anstalternas arbetsgivarverksamhet och den förhandlings- och avtalsverksamhet som gäller anställ-

ningsvillkoren ordnas utgående från den arbetslagstiftning som gäller den allmänna arbetsmarknaden.

Med anledning av vad som konstaterats ovan föreslås det i denna proposition att lagen om funktionärskollektivavtal för privata statsunderstödda institutioner, lagen om avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner och lagen om funktionärskollektivavtals inverkan på statsbidrag jämte ändringar upphävs vid ingången av 1994. I ikraftträdelsestadgandet i det lagförslag som gäller upphävande av den sistnämnda lagen föreslås bli stadgat att lagen om funktionärskollektivavtals inverkan på statsbidrag dock skall tillämpas på sådana funktionärskollektivavtal för privata statsunderstödda institutioner som har ingåtts innan den lag som gäller upphävandet trädde i kraft.

När de ovan nämnda lagarna stiftades gjordes också de ändringar som dessa lagar föranledde i lagen om arbetsdomstolen (646/74), i lagen om medling i arbetstvister (420/62), i arbetstidslagen (604/46), i lagen om arbetstiden för gårdskarlar (284/70) samt i semesterlagen (272/73). Omnämmanden som föranleds av lagstiftningen om funktionärskollektivavtal har senare fogats till lagen om studieledighet (273/79), lagen om arbetstiden inom lantbruket (407/89), lagen om arbetstiden inom handelsrörelser och kontor (400/78) och lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/73).

Det föreslås att dessa lagar med undantag av lagen om arbetsdomstolen ändras så att de tillägg och omnämmanden som gäller funktionärskollektivavtal för privata statsunderstödda institutioner, avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner och personalen i funktionärsställning som omfattas av funktionärskollektivavtal stryks i lagarna. Som lagtekniska ändringar föreslås dessutom att de omnämmanden av den kommunala avtalsdelegationen och kommunalförbundet som ingår i de stadganden som ändras till omnämmanden av det kommunala arbetsmarknadsverket och samkommunen. Till denna del hänvisas till lagen om kommunala arbetsmarknadsverket (261/87) och till lagen om ändring av kommunallagen (979/92).

Inga ändringar föreslås i lagen om arbetsdomstolen eftersom ändringar då borde göras i vissa sådana paragrafer där tämligen omfattande ändringar redan har föreslagits för riksdagen i den proposition med förslag till lag om

ändring av lagen om arbetsdomstolen samt 5 § lagen om översändande av handlingar (RP 190/1993 rd) som nyligen överlämnades till riksdagen. En separat proposition evslåts om ändring av lagen om arbetsdomstolen efter att ändringarna enligt sistnämnda proposition har antagits och blivit stadfästa.

Enligt 65 § 3 mom. (1077/91) Regeringsformen för Finland kan riksdagens behöriga specialutskott genom lag ges i uppdrag att på riksdagens vägnar såsom grund för statsunderstöd godkänna de anställningsvillkor som enligt lag påverkar statsunderstödets belopp. Detta stadgande anslutar sig till de stadganden i lagen om statsandelar och -understöd åt kommuner och kommunalförbund (35/73) som gäller behandlingen av kommunala tjänstekollektivavtal och beslut av kommunala arbetsmarknadsverket såsom grund för statsandel (15 § 2 och 3 mom.) och till motsvarande lag om funktionärskollektivavtals inverkan på statsbidrag. De ovan nämnda stadganden i 15 § har upphävts vid ingången av 1993 när statsandelsreformen trädde i kraft. Avsikten är att propositioner med förslag till de ändringar av ovan nämnda stadganden i regeringsformen och riksdagsordningen som upphävandet av systemet med funktionärskollektivavtal och ändringen av statsandelslagstiftningen föranleder skall avlätas i anslutning till en lagproposition som är under beredning vid justitieministeriet.

Då ett samfund eller en institution som får statsbidrag inte längre omfattas av tillämpningsområdet för lagen om funktionärskollektivavtal för privata statsunderstödda institutioner kommer samfundet eller anstalten att omfattas av den allmänna arbetslagstiftningen. I lagen om funktionärskollektivavtal stadgas dessutom att om tillämpningsområdet för lagen om funktionärskollektivavtal under pågående avtalsperiod upphör att omfatta ett samfund eller en anstalt, är dessa samfund eller anstalter likväl bundna av funktionärskollektivavtalet till utgången av avtalsperioden i fråga. Pågående avtalsperiod upphör den 31 oktober 1993. Med tanke på ordnandet av anställningsvillkoren vid privata samfund och anstalter vore det inte ändamålsenligt att finansministeriet skulle föra förhandlingar om justeringar av anställningsvillkoren i en situation där den speciallagstiftning som gäller förande av förhandlingar om funktionärskollektivavtal och ingående av avtal som binder arbetsgivaren endast är i kraft två månader till. Förändret av

förhandlingar om nya anställningsvillkor och ingåendet av avtal om dem bör i enlighet med den allmänna arbetslagstiftningen lämnas till respektiva förhandlings- och avtalsparter och ske enligt den tidtabell som de bestämmer.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Enligt lagen om avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner har finansministeriet haft till uppgift att förhandla om funktionärskollektivavtalen med funktionärsorganisationerna. Oberoende av om lagstiftningen om funktionärskollektivavtal upphävs kommer situationen efter ingången av 1994 i praktiken att innebära att finansministeriet avstår från förhandlingarna om funktionärskollektivavtal.

Mandattiden för avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner, som statsrådet tillsatte den 26 mars 1992, går ut den 31 december 1995. Upphävandet av lagen om avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner innebär att avtalsdelegationen dras in. Eftersom systemets utgifter har betalats med statens medel, medför indragningen en motsvarande inbesparing i finansministeriets anslag för detta ändamål.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministe-

riet i samarbete med statsbidragsmyndigheterna och avtalsdelegationen för privata understödda institutioner som presenterar statsunderstödda institutioner. Frågan har också behandlats med de fackorganisationer som representerar funktionärerna i statsunderstödda institutioner. De ovannämnda parterna är eniga om att lagstiftningen av funktionärskollektivavtal skall föreslås att upphävas. Beredningen av de lagar som hör till arbetslagstiftningen har skett i samarbete med arbetsministeriet.

4. Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 1994.

5. Lagstiftningsordning

Lagen om funktionärskollektivavtal för privata statsunderstödda institutioner och lagen om avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner har stiftats i den ordning som gäller stiftande av grundlag (GrUU 5/1978 rd). Lagarna är s.k. undantagslagar som kan upphävas i den ordning som gäller stiftande av vanliga lagar.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om upphävande av lagen om funktionärskollektivavtal för privata statsunderstödda institutioner

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen den 23 februari 1979 om funktionärskollektivavtal för privata statsunderstödda institutioner (238/79) jämte ändringar.

2 §

Denna lag träder i kraft den 199 .

2.

Lag**om upphävande av lagen om avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §
Genom denna lag upphävs lagen den 23 februari 1979 om avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner (239/79) jämte ändringar.

2 §
Denna lag träder i kraft den 199 .

Verksamheten vid den av statsrådet tillsatta avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner upphör när denna lag träder i kraft.

3.

Lag**om upphävande av lagen om funktionärskollektivavtals inverkan på statsbidrag**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §
Genom denna lag upphävs lagen den 23 februari 1979 om funktionärskollektivavtals inverkan på statsbidrag (240/79) jämte ändringar.

2 §
Denna lag träder i kraft den 199 .

Lagen om funktionärskollektivavtals inverkan på statsbidrag tillämpas dock på de funktionärskollektivavtal för privata statsunderstödda institutioner som har ingåtts innan denna lag trädde i kraft.

4.

Lag**om ändring av lagen om studieledighet**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 § 2 mom., 5 § 2 mom., 6 § 1 mom. och 13 § lagen den 9 mars 1979 om studieledighet (273/79), dessa lagrum sådana de lyder, 2 § 2 mom., 6 § 1 mom. och 13 § i lag av den 16 maj 1980 (342/80) och 5 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 5 september 1986 (663/86), som följer:

2 §
Till studieledighet räknas inte den tid under vilken arbetstagaren enligt vad arbetsgivaren

bestämt studerar eller erhåller utbildning, eller beträffande vilken genom arbets- eller tjänstekollektivavtal har överenskommits att utbildningen eller studierna jämförs med arbete eller

under vars förlopp arbetstagaren deltar i lagstadgad utbildning som förutsäts av hans yrke, om arbetstagaren inte skriftligen samtycker härtill.

5 §

Studieledighet kan även beviljas för fackföreningsutbildning i enlighet med vad som särskilt har överenskommit i arbets- eller tjänstekollektivavtal mellan riksomfattande arbetsmarknadsorganisationer samt för deltagande i utbildning för lantbruksföretagare i enlighet med vad som särskilt stadgas om detta.

6 §

Vid bestämmande av ekonomiska förmåner, som fastställs på basis av anställningsförhållandet och som inte är lagstadgade, anses tiden för studieledighet såsom likställd med arbetad tid på det sätt som genom arbets- eller tjänstekollektivavtal har överenskommit.

13 §

Avvikelser från 4—10 §§ kan göras genom arbets- eller tjänstekollektivavtal.

Denna lag träder i kraft den 199 .

5.

Lag

om ändring av lagen om medling i arbetstvister

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 3 § 1 mom. 2 punkten, 5 § 1 punkten och 16 § lagen den 27 juli 1962 om medling i arbetstvister (420/62), dessa lagrum sådana de lyder, 3 § 1 mom. 2 punkten och 5 § 1 punkten i lag av den 23 februari 1979 (245/79) och 16 § i lag av den 6 juni 1986 (425/86), som följer:

3 §

Riksförlikningsmännen åligger:

2) att på begäran av parterna vara ordförande vid förhandlingar om åstadkommande av arbets- eller tjänstekollektivavtal;

5 §

Distriktsförlikningsman åligger:

1) att på begäran av parterna vara ordförande vid förhandlingar om åstadkommande av arbets- eller tjänstekollektivavtal;

16 §

Denna lag tillämpas inte på en sådan tvist om arbets- eller tjänstekollektivavtal vars handläggning ankommer på arbetsdomstolen eller vilken enligt avtal skall avgöras av skiljemän. En förlikningsman som erhållit utredning om att tvisten är av nämnda slag skall underrätta parterna därom.

Denna lag träder i kraft den 199 .

6.

Lag om ändring av 19 a § arbetstidslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 19 a § arbetstidslagen av den 2 augusti 1946 (604/46), sådant detta lagrum lyder i lag av den 23 februari 1979 (241/79), som följer:

19 a §

Vad denna lag stadgar om rätt för arbetsgivar- och arbetstagarföreningar med ett verksamhetsområde som omfattar hela landet att genom kollektivavtal träffa en överenskommelse som avviker från denna lag skall på motsvarande sätt tillämpas på arbets- eller tjänstekollektivavtal som ingåtts mellan en statlig myndighet eller kommunala arbetsmarknadsverket eller, med stöd av dess bemyndig-

ande, en kommun eller en samkommun eller den evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation eller, med stöd av dess bemyndigande, en församling inom nämnda kyrka, ett församlingsförbund eller någon annan sammanslutning av församlingar och föreningen i fråga.

Denna lag träder i kraft den
199 .

7.

Lag om ändring av 19 § lagen om arbetstiden för gårdskarlar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 19 § lagen den 24 april 1970 om arbetstiden för gårdskarlar (284/70), sådant detta lagrum lyder i lag av den 23 februari 1979 (242/79), som följer:

19 §

Vad denna lag stadgar om rätt för arbetsgivar- och arbetstagarföreningar med ett verksamhetsområde som omfattar hela landet att genom kollektivavtal träffa en överenskommelse som avviker från denna lag skall på motsvarande sätt tillämpas på arbets- eller tjänstekollektivavtal som ingåtts mellan en statlig myndighet eller kommunala arbetsmarknadsverket eller, med stöd av dess bemyndig-

ande, en kommun eller en samkommun eller den evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation eller, med stöd av dess bemyndigande, en församling inom nämnda kyrka, ett församlingsförbund eller någon annan sammanslutning av församlingar och föreningen i fråga.

Denna lag träder i kraft den
199 .

8.

Lag om ändring av 25 § lagen om arbetstiden inom lantbruket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras 25 § lagen den 12 maj 1989 om arbetstiden inom lantbruket (407/89) som följer:

25 §

Vad denna lag stadgar om rätt för arbetsgivar- och arbetstagarföreningar med ett verk-

samhetsområde som omfattar hela landet att genom kollektivavtal träffa en överenskommelse som avviker från denna lag skall på

motsvarande sätt tillämpas på arbets- eller tjänstekollektivavtal som ingåtts mellan en statlig myndighet eller kommunala arbetsmarknadsverket eller, med stöd av dess bemyndigande, en kommun eller en samkommun eller den evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation eller, med stöd av dess bemyndigande, en

församling inom nämnda kyrka, ett församlingsförbund eller någon annan sammanslutning av församlingar och föreningen i fråga.

Denna lag träder i kraft den 199 .

9.

Lag

om ändring av 5 § lagen om arbetstiden inom handelsrörelser och kontor

I enlighet med riksdagens beslut ändras 5 § 2 mom. lagen den 25 maj 1978 om arbetstiden inom handelsrörelser och kontor (400/78), sådant det lyder i lag av den 16 maj 1980 (340/80), som följer:

5 §

Avvikande genom kollektivavtal från ordinarie arbetstid

kyrkan eller kommunala arbetsmarknadsverket eller, med stöd av dess bemyndigande, en kommun eller en samkommun och föreningen i fråga.

Vad som stadgas i 1 mom. skall på motsvarande sätt tillämpas på arbetskollektivavtal som ingåtts mellan en statlig myndighet eller

Denna lag träder i kraft den 199 .

10.

Lag

om ändring av 16 § semesterlagen

I enlighet med riksdagens beslut ändras 16 § 3 mom. semesterlagen av den 30 mars 1973 (272/73), sådant det lyder i lag av den 23 februari 1979 (243/79), som följer:

16 §

Stadgandenas ovillkorlighet

Vad som stadgas i 2 mom. skall på motsvarande sätt tillämpas på arbetskollektivavtal som ingåtts mellan en statlig myndighet eller kommunala arbetsmarknadsverket eller, med stöd av dess bemyndigande, en kommun eller en samkommun eller den evangelisk-lutherska

kyrkans avtalsdelegation eller, med stöd av dess bemyndigande, en församling inom nämnda kyrka, ett församlingsförbund eller någon annan sammanslutning av församlingar och föreningen i fråga.

Denna lag träder i kraft den 199 .

11.

L a g**om ändring av 8 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 8 § 3 och 4 mom. lagen den 16 februari 1973 om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/73), sådana de lyder i lag av den 12 juli 1985 (600/85), som följer:

8 §

— — — — —
 Vad som i 2 mom. stadgas om arbetsgivar-
 nas förening skall på motsvarande sätt tilläm-
 pas på statliga myndigheter samt på kommu-
 nala arbetsmarknadsverket och den evangelisk-
 lutherska kyrkans avtalsdelegation samt på en
 sådan myndighet som med stöd av bemyndig-
 ande av kommunala arbetsmarknadsverket
 eller den evangelisk-lutherska kyrkans avtals-
 delegation ingår avtal i stället för dem.

I avtalet får undantag dock inte göras från
 vad som stadgas i 10 och 11 §§. En myndighet

som avses i 3 mom., kommunala arbetsmark-
 nadsverket eller den evangelisk-lutherska kyr-
 kans avtalsdelegation har likväl rätt att komma
 överens om en verksamhetsperiod för arbetar-
 skyddsfullmäktigen och vicefullmäktige som är
 högst fyra år. Likaså kan det avtalas om vilka
 som vid val av arbetarskyddsfullmäktig och
 vicefullmäktige hör till arbetstagarna och vilka
 som hör till arbetstagarna i funktionärsställ-
 ning.

Denna lag träder i kraft den
 199 .

Helsingfors den 29 oktober 1993

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Finansminister *Iiro Viinanen*

4.

Lag

om ändring av lagen om studieledighet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 2 § 2 mom., 5 § 2 mom., 6 § 1 mom. och 13 § lagen den 9 mars 1979 om studieledighet (273/79), dessa lagrum sådana de lyder, 2 § 2 mom., 6 § 1 mom. och 13 § i lag av den 16 maj 1980 (342/80) och 5 § 2 mom. sådant det lyder i lag av den 5 september 1986 (663/86), som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Till studieledighet räknas icke tid, under vilken arbetstagare enligt vad arbetsgivaren bestämt studerar eller erhåller utbildning, eller beträffande vilken genom arbets-, *funktionärs-* eller tjänstekollektivavtal har överenskommit att utbildningen eller studierna jämföras med arbete eller under vars förlopp arbetstagare deltar i lagstadgad utbildning förutsatt av hans yrke, om arbetstagaren ej skriftligen samtycker härtill.

Till studieledighet räknas inte den tid under vilken arbetstagaren enligt vad arbetsgivaren bestämt studerar eller erhåller utbildning, eller beträffande vilken genom arbets- eller tjänstekollektivavtal har överenskommit att utbildningen eller studierna jämföras med arbete eller under vars förlopp arbetstagaren deltar i lagstadgad utbildning *som förut sätts* av hans yrke, om arbetstagaren inte skriftligen samtycker härtill.

5 §

5 §

Studieledighet kan även beviljas för fackför- eningsutbildning i enlighet med vad som sär- skilt har överenskommit i arbets-, *funktionärs-* eller tjänstekollektivavtal mellan riksomfattan- de arbetsmarknadsorganisationer samt för del- tagande i utbildning för lantbruksföretagare i enlighet med vad som stadgas särskilt.

Studieledighet kan även beviljas för fackför- eningsutbildning i enlighet med vad som sär- skilt har överenskommit i arbets- eller tjäns- tekollektivavtal mellan riksomfattande arbets- marknadsorganisationer samt för deltagande i utbildning för lantbruksföretagare i enlighet med vad som särskilt stadgas *om detta*.

6 §

6 §

Tid för studieledighet anses vid bestämman- de av ekonomiska förmåner, som fastställs på basen av anställningsförhållandet och som icke är lagstadgade, såsom likställd med arbetad tid på sätt därom genom arbets-, *funktionärs-* eller tjänstekollektivavtal överenskommit.

Vid bestämmande av ekonomiska förmåner , som fastställs på basis av anställningsförhållan- det och som inte är lagstadgade, anses tiden för studieledighet såsom likställd med arbetad tid på det sätt som genom arbets- eller tjänstekol- lektivavtal har överenskommit.

13 §

13 §

Avvikelser från stadgandena i 4—10 §§ kan göras genom arbets-, *funktionärs-* eller tjänste- kollektivavtal.

Avvikelser från 4—10 §§ kan göras genom arbets- eller tjänstekollektivavtal.

Denna lag träder i kraft den
199 .

5.

L a g**om ändring av lagen om medling i arbetstvister**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 3 § 1 mom. 2 punkten, 5 § 1 punkten och 16 § lagen den 27 juli 1962 om medling i arbetstvister (420/62), dessa lagrum sådana de lyder, 3 § 1 mom. 2 punkten och 5 § 1 punkten i lag av den 23 februari 1979 (245/79) och 16 § i lag av den 6 juni 1986 (425/86), som följer:

Gällande lydelse

3 §

Riksförlikningsmännen åligger:

2) att på begäran av parterna fungera såsom ordförande vid förhandlingar angående åstadkommande av arbets-, tjänste- eller funktionskolektivavtal;

5 §

Distriktsförlikningsman åligger;

1) att på begäran av parterna vara ordförande vid förhandlingar angående åstadkommande av arbets-, tjänste- eller funktionskolektivavtal;

16 §

Denna lag tillämpas inte på sådan tvist angående arbets-, tjänste- eller funktionskolektivavtal, vars handläggning ankommer på arbetsdomstolen eller vilken enligt avtal skall avgöras av skiljemän. Förlikningsman som erhållit utredning om att tvisten är av nämnda slag skall underrätta parterna därom.

Föreslagen lydelse

3 §

Riksförlikningsmännen åligger:

2) att på begäran av parterna vara ordförande vid förhandlingar om åstadkommande av arbets- eller tjänstekolektivavtal;

5 §

Distriktsförlikningsman åligger:

1) att på begäran av parterna vara ordförande vid förhandlingar om åstadkommande av arbets- eller tjänstekolektivavtal ;

16 §

Denna lag tillämpas inte på en sådan tvist om arbets- eller tjänstekolektivavtal vars handläggning ankommer på arbetsdomstolen eller vilken enligt avtal skall avgöras av skiljemän. En förlikningsman som erhållit utredning om att tvisten är av nämnda slag skall underrätta parterna därom.

Denna lag träder i kraft den
199 .

6.

Lag**om ändring av 19 a § arbetstidslagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 19 a § arbetstidslagen av den 2 augusti 1946 (604/46), sådant detta lagrum lyder i lag av den 23 februari 1979 (241/79), som följer:

Gällande lydelse

19 a §

Vad i denna lag är stadgat om rätt för arbetsgivar- och arbetstagarföreningar, vilkas verksamhetsområde omfattar hela landet, att genom kollektivavtal träffa överenskommelse med avvikelse från denna lag äger motsvarande tillämpning på arbets-, tjänste- och funktionskollektivavtal, som ingåtts mellan statlig myndighet eller kommunala avtalsdelegationen eller, med stöd av dess bemyndigande, kommun eller kommunalförbund eller evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation eller, med stöd av dess bemyndigande, sagda kyrka, församling, församlingsförbund eller annan sammanslutning av församlingar eller avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner eller, med stöd av dess bemyndigande, privat samfund eller anstalt med statsbidrag och vederbörande förening.

Föreslagen lydelse

19 a §

Vad denna lag stadgar om rätt för arbetsgivar- och arbetstagarföreningar med ett verksamhetsområde som omfattar hela landet att genom kollektivavtal träffa en överenskommelse som avviker från denna lag skall på motsvarande sätt tillämpas på arbets- eller tjänstekollektivavtal som ingåtts mellan en statlig myndighet eller kommunala arbetsmarknadsverket eller, med stöd av dess bemyndigande, en kommun eller en samkommun eller den evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation eller, med stöd av dess bemyndigande, en församling inom nämnda kyrka, ett församlingsförbund eller någon annan sammanslutning av församlingar och föreningen i fråga.

Denna lag träder i kraft den
199 .

7.

Lag**om ändring av 19 § lagen om arbetstiden för gårdskarlar**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 19 § lagen den 24 april 1970 om arbetstiden för gårdskarlar (284/70), sådant detta lagrum lyder i lag av den 23 februari 1979 (242/79), som följer:

Gällande lydelse

19 §

Vad i denna lag är stadgat om rätt för arbetsgivar- och arbetstagarföreningar, vilkas verksamhetsområde omfattar hela landet, att genom kollektivavtal träffa överenskommelse med avvikelse från denna lag äger motsvarande tillämpning på arbets-, tjänste- och funktio-

Föreslagen lydelse

19 §

Vad denna lag stadgar om rätt för arbetsgivar- och arbetstagarföreningar med ett verksamhetsområde som omfattar hela landet att genom kollektivavtal träffa en överenskommelse som avviker från denna lag skall på motsvarande sätt tillämpas på arbets- eller

Gällande lydelse

närskollektivavtal, som ingåtts mellan statlig myndighet eller kommunala avtalsdelegationen eller, med stöd av dess bemyndigande, kommun eller kommunalförbund eller evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation eller, med stöd av dess bemyndigande, sagda kyrka, församling, församlingsförbund eller annan sammanslutning av församlingar *eller avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner eller, med stöd av dess bemyndigande, privat samfund eller anstalt med statsbidrag och vederbörande förening.*

Föreslagen lydelse

tjänstekollektivavtal som ingåtts mellan en statlig myndighet eller kommunala *arbetsmarknadsverket* eller, med stöd av dess bemyndigande, en kommun eller *en samkommun* eller den evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation eller, med stöd av dess bemyndigande, en församling inom nämnda kyrka, ett församlingsförbund eller någon annan sammanslutning av församlingar och föreningen i fråga.

Denna lag träder i kraft den 199 .

8.

Lag**om ändring av 25 § lagen om arbetstiden inom lantbruket**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 25 § lagen den 12 maj 1989 om arbetstiden inom lantbruket (407/89) som följer:

Gällande lydelse

25 §

Vad denna lag stadgar om rätt för arbetsgivar- och arbetstagarföreningar med ett verksamhetsområde som omfattar hela landet att genom kollektivavtal träffa en överenskommelse som avviker från denna lag, skall på motsvarande sätt tillämpas på arbets-, tjänste- eller funktionärskollektivavtal som ingåtts mellan å ena sidan en statlig myndighet eller kommunala arbetsmarknadsverket eller, med stöd av dess bemyndigande, en kommun eller ett kommunalförbund eller den evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation eller, med stöd av dess bemyndigande, en församling inom nämnda kyrka, ett församlingsförbund eller någon annan sammanslutning av församlingar *eller avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner eller, med stöd av dess bemyndigande, ett privat samfund eller en privat anstalt med statsbidrag, å andra sidan föreningen i fråga.*

Föreslagen lydelse

25 §

Vad denna lag stadgar om rätt för arbetsgivar- och arbetstagarföreningar med ett verksamhetsområde som omfattar hela landet att genom kollektivavtal träffa en överenskommelse som avviker från denna lag skall på motsvarande sätt tillämpas på arbets- eller *tjänstekollektivavtal* som ingåtts mellan en statlig myndighet eller kommunala *arbetsmarknadsverket* eller, med stöd av dess bemyndigande, en kommun eller *en samkommun* eller den evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation eller, med stöd av dess bemyndigande, en församling inom nämnda kyrka, ett församlingsförbund eller någon annan sammanslutning av församlingar och föreningen i fråga.

Denna lag träder i kraft den 199 .

9.

Lag**om ändring av 5 § lagen om arbetstiden inom handelsrörelser och kontor**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 5 § 2 mom. lagen den 25 maj 1978 om arbetstiden inom handelsrörelser och kontor (400/78), sådant det lyder i lag av den 16 maj 1980 (340/80), som följer:

Gällande lydelse

5 §

Avvikande genom kollektivavtal från ordinarie arbetstid

Föreslagen lydelse

5 §

Avvikande genom kollektivavtal från ordinarie arbetstid

Vad i 1 mom. är stadgat äger motsvarande tillämpning på arbetskollektivavtal som ingåtts mellan statlig myndighet eller kyrkan eller kommunala avtalsdelegationen eller med stöd av dess bemyndigande, kommun eller kommunalförbund och vederbörande förenings samt på funktionärskollektivavtal som ingåtts mellan avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner eller, med stöd av dess bemyndigande, privat samfund eller anstalt som åtnjuter statsbidrag och vederbörande förening.

Vad som stadgas i 1 mom. skall på motsvarande sätt tillämpas på arbetskollektivavtal som ingåtts mellan en statlig myndighet eller kyrkan eller kommunala arbetsmarknadsverket eller, med stöd av dess bemyndigande, en kommun eller en samkommun och föreningen i fråga.

Denna lag träder i kraft den 199 .

10.

Lag**om ändring av 16 § semesterlagen**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras 16 § 3 mom. semesterlagen av den 30 mars 1973 (272/73), sådant det lyder i lag av den 23 februari 1979 (243/79), som följer:

Gällande lydelse

16 §

Stadgandenas ovillkorlighet

Föreslagen lydelse

16 §

Stadgandenas ovillkorlighet

Vad i 2 mom. är stadgat äger motsvarande tillämpning på arbetskollektivavtal, som ingåtts mellan statlig myndighet eller kommunala avtalsdelegationen eller, med stöd av dess bemyndigande, kommun eller kommunalförbund eller evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation

Vad som stadgas i 2 mom. skall på motsvarande sätt tillämpas på arbetskollektivavtal som ingåtts mellan en statlig myndighet eller kommunala arbetsmarknadsverket eller, med stöd av dess bemyndigande, en kommun eller en samkommun eller den evangelisk-lutherska kyr-

Gällande lydelse

eller, med stöd av dess bemyndigande, sagda kyrka, församling, församlingsförbund eller annan sammanslutning av församlingar och vederbörande förening *samt på funktionärskollektivavtal, som ingåtts mellan avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner eller, med stöd av dess bemyndigande, privat samfund eller anstalt med statsbidrag och vederbörande förening.*

Föreslagen lydelse

kans avtalsdelegation eller, med stöd av dess bemyndigande, en församling inom nämnda kyrka, ett församlingsförbund eller någon annan sammanslutning av församlingar och *föreningen i fråga.*

 Denna lag träder i kraft den
 199 .

11. Lag om ändring av 8 § lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden

I enlighet med riksdagens beslut ändras 8 § 3 och 4 mom. lagen den 16 februari 1973 om tillsynen över arbetarskyddet och om sökande av ändring i arbetarskyddsärenden (131/73), sådana de lyder i lag av den 12 juli 1985 (600/85), som följer:

Gällande lydelse

8 §

 Vad som i 2 mom. stadgas om arbetsgivarernas föreningar har motsvarande tillämpning på vederbörande statliga myndighet samt på kommunala avtalsdelegationen, *avtalsdelegationen för privata statsunderstödda institutioner* och den evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation samt på sådan myndighet eller privat statsunderstödd institution, som med stöd av bemyndigande av vederbörande avtalsdelegation ingår avtal i stället för denna

I avtal får undantag likväl inte göras från vad som stadgas i 10 och 11 §§. Myndighet, avtalsdelegation eller *privat statsunderstödd institution* som nämns i 3 mom. har likväl rätt att komma överens om en verksamhetsperiod för arbetarskyddsfullmäktig och vicefullmäktige som är högst fyra år. Likaså kan den avtals om vilka som vid val av arbetarskyddsfullmäktig och vicefullmäktige hör till arbetstagarna och vilka som hör till arbetstagarna i funktionärsställning.

Föreslagen lydelse

8 §

 Vad som i 2 mom. stadgas om arbetsgivarernas förening *skall på motsvarande sätt* tillämpas på statliga myndigheter samt på kommunala *kuarbetmarknadsverket* och den evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation samt på en sådan myndighet som med stöd av bemyndigande av *kommunala arbetsmarknadsverket eller den evangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation* ingår avtal i stället för dem.

I avtalet får undantag dock inte göras från vad som stadgas i 10 och 11 §§. *En myndighet som avses i 3 mom., kommunala arbetsmarknadsverket eller den avangelisk-lutherska kyrkans avtalsdelegation* har likväl rätt att komma överens om en verksamhetsperiod för *arbetarskyddsfullmäktigen* och vicefullmäktige som är högst fyra år. Likaså kan det avtalas om vilka som vid val av arbetarskyddsfullmäktig och vicefullmäktige hör till arbetstagarna och vilka som hör till arbetstagarna i funktionärsställning.

 Denna lag träder i kraft den
 199 .

